

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 21. junija 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 72.

Kongres obrtniških organizacij v Beogradu.

V nedeljo, 15. t. m. se je vršil v Beogradu kongres »Zemaljskega saveza zanatskih združenj«. Navzočih je bilo okrog 300 delegatov obrtniških organizacij iz cele države. Povabilu k udeležbi so se kot gostje odzvali v častnem število ljudi delegati obeh zvez in nekaterih zadrug iz Slovenije, in sicer gg. Rebek, Krapež, Iglič, Pristov, Šimenc in Herzmanski in Bizovičar iz Ljubljane ter Bureš in Krajcar iz Maribora, katerim se je kot konzu lent pridružil tudi zbornični tajnik g. dr. Preinar. Na zboru sta bila tudi dva zaslonpika obrtnišva iz Bolgarije.

Po olivritvenem in pozdravnem nagovoru predsednika g. Ginoviča sta pozdravila kongres med drugimi tudi gg. Rebek in Bureš.

G. Josip Rebek je kot predstavnik Zveze obrtnih združenj v Ljubljani izjavil, da morajo Slovenci obžalovati, ker ne morejo glede vprašanja zbornice in obrtnega zakona slediti obrtništvu iz nekaterih drugih pokrajin. Slovensko obrtnišvo hoče v tem pogledu to, kar je spoznalo na podlagi dolgoletnih izkušenj za pravo. Ono ima že od leta 1859. dalje urejeno obrtno zakonodajo, ki se je skozi desetletja z njegovim sodelovanjem izpopolnjevala. Načrt novega obrtnega zakona v glavnem ustreza zahtevam slovenskega obrtnišva, čeludi je v nekaterih točkah potreben izpopolnilve. Za to smatra slovensko obrtnišvo ta načrt za dober. Obžalovati je, da to stališče ne najde primerne razumevanja. Slovensko obrtnišvo vztraja tu, di odločno na stališču za skupne zbornice in ne more osvojiti zahteve po ločenih zbornicah, kol nekakih obrtnih oblastih, ker bi bile take zbornice birokratska ustanova in bi pomenile za slovensko obrtnišvo korak nazaj.

G. Franjo Bureš je izpregovoril v imenu Zveze obrtnih združenj v Mariboru. Izročil je pozdrave obrtnišva na najsevernejši meji države ter opozarjal na resno voljo do sodelovanja, kar dokazuje prihod mariborskih delegatov v Beograd. Povdaril je, da je stališče slovenskega obrtnišva glede obrtnega zakona in vprašanja zbornice enodušno in izrazil željo, da bi dobili tak obrtni zakon, ki bi ne pomenil za obrtnišvo nazadovanja temveč korak naprej.

Po sprejetju poročila o delovanju Zemaljskega saveza je o vprašanju načrta novega obrtnega zakona govoril predsednik zanatske komore g. Milan Stojanović. V govoru, ki je trajal čez dve uri, je odklanjal vladni načrt obrtnega zakona, češ da ne odgovarja načelnim zahtevam, katere je slavilo obrtnišvo iz cele države na konferenci v Brodu. Večji del svojega govora je posvetil vprašanju sistema komor, hvalil delovanje posebne zanatske komore (zbornice) ter plediral za ustanovitev ločenih zbornic po celi državi.

Po njegovih izjavah je dobil besedo zbornični tajnik g. dr. Josip Preinar iz Ljubljane. Takoj uvodoma je opozoril, da g. Stojanović svojih trditev, da načrt novega obrtnega zakona ne odgovarja zahtevam obrtnišva, osebno resolucijam brodske konferencie, ni podprl s konkretnimi navedbami. Iz načrta pa je razvidno, da v glavnem ustreza temu, kar je obrtnišvo v načelnih stvareh zahtevalo. Načrt je v glavnem osvojil načelo usposobljenosti, ker je uvedel 2-4 letno učno dobo, 3-4 letno pomočniško prakso in pomočniški in mojstrski izpit. Glede šolstva in naraščanja je ugodil zahtevi

obrnlišva s posebnim poglavjem in s polrebne nekatere izpremembe samo pri določbah socialno-političnega značaja. Tretji točki brodske resolucije glede upoštevavanja obrtnišva pri državnih licitacijah je v načrtu ustrezno. Četrta točka, ki govori o uvedbi obrtniškega zavarovanja, se ni ustreglo. To da nekatere ugledne obrtniške organizacije, ki pobijajo zakonski načrt, same niso izstopile za to zahtevo tako, kakor bi si želelo slovensko obrtnišvo. Določbe glede kaznilnic bi bile seveda polrebne izpremembe; to pa se zgodi lahko s korekturo, a ni potreba načrti radi tega a lumine odkloniti. Določbe, s katerimi se pobija šušmarstvo, deloma popolnoma ustrezajo in bi bile potrebne samo še korekture. Pospeševanju obrta in strokovnega šolstva je v veliki meri usreženo s tem, da zakonski načrt usvarja iz glob radi obrtnih preslopkov posebne banovinske fonde za podpiranje strokovnega šolstva obrtnega naraščanja. Obligačnost obrtniške organizacije je izvedena, da si potrebna določila še znalneje izpopolnilve, ki se pa da izvršili. Glavnim zahtevam je torej v bistvu ustrezno. Za to smatra slovensko obrtnišvo vladni načrt obrtnega zakona, da si potreben še korekture, vendarle v glavnem za dober.

Glede vprašanja komor (zbornic) pa slovensko obrtnišvo ni doslojno teoretičnim argumentom pobornikov skupnih zbornic, temveč upošteva samo to, kar vidi v praksi. Ako napravimo padele ene ločene zbornice n. pr. Zanatske komore v Beogradu in ene skupne zbornice, n. pr. Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in pogledamo, kaj stori ena ali druga za cno najbolj važnih zadev obrtnišva, t. j. za povzdigo strokovne izobrazbe naraščanja in mojstrov, vidimo sledece: Zanatska komora je od leta 1925 do 1929, torej v petih letih žrtvovala v ta namen skupno samo 82.000 Din, dočim je dala ljubljanska zbornica samo v enem letu za obrtno pospeševanje, prirejanje tečajev, izpopolnilvev v inozemstvu itd. pa 450.000 Din. Obrtnišvo vidi, kako se dela v praksi (Medklie: filijalka Obrtne banke v Ljubljani in sodi samo po delu. Za to je razumljivo, da se ob takem položaju slovensko obrtnišvo ne more odločiti drugače, kakor za skupne zbornice.

Končno je treba še omeniti, da se ponavljajo primeri, da se v nekaterih velevažnih vprašanjih, n. pr. glede stališča obrtnišva napram načrtu obrtnega zakona in sistemu zbornic, govori o

enodušnem mnenju obrtnišva cele države, da si mnenje ni enodušno, temveč deljeno. Tako poslopanje ni pravilno in je treba obsoditi one, ki govore in pišejo v imenu celokupnega obrtnišva države, da si za to nimajo legitimacije.

Sledil je še jako lep govor gosp. Igliča iz Ljubljane, ki je povdarjal dobro voljo slov. obrtnišva za sodelovanje in apeliral na hrvaške in srbske tovariše, da pravilno pojmujejo stališče Slovencev. Zavračal je odločno očitke, da so slovenski obrtniki pod sugestijo zborničnega tajništva. Slovensko obrtnišvo je dovolj izobraženo, da lahko misli s svojo glavo. Če pa vidi, da kdo dela v interesu obrtniškega stanu, pravično priznava tako delo. Glede obrtnega zakona in zbornic pa slovensko obrtnišvo misli in dela po svobodnem lastnem prevdanku brez vsakršnega upliva.

Izvajanja slovenskih delegatov so izzvala precej burne replike. Pri tem so iz vrst naših zaslonpikov na napade predsednika Zanatske komore in Zanatske banke g. Stojanoviča in drugih padali vzkliki, zakaj se Slovincem ne da filijalke obrtne banke, zakaj se obrtništvu južne Srbije ne da lastna zbornica, da si imajo že trgovci in industrijalci, nadalje, da se je podpis slovenskega delegata na resoluciji zadnjega beogradskega obrtniškega kongresa izjavil in zlorabil na nelojalen način itd.

Po dvehurni debati in replikah se je nato še pred sklepamem o resolucijah slovenska delegacija dostojno poslovila in zapustila zborovanje.

Intervencija radi podružnice Obrtne banke v Ljubljani in eksistenčnega minima.

Slovenska delegacija je v ponedeljek posešla predsedstvo in ravnanstvo Zanatske banke. Ponovila je zahtevo slovenskega obrtnišva po podružnici Obrtne banke ter opozorila na nujno potrebo, da se obresna mera za obrtniške kredite zniža, ker sedanje višine mali obrtnik ne zmore in ker gre splošno za znižanje obresne mere. Objubiljeno je bilo, da pride ustanovitev podružnice O. B. v Ljubljani in v Sarajevu na razgovor na prihodnji seji bančne uprave.

V finančnem ministrstvu so se naši delegati zglasili pri pomočniku ministra g. Lečici ter izročili spomenico, v kateri se zahteva, da se uvede za obrtniške in pridobinske davke davka proslu eksistenčni minimum. Upati je, da se bo tej zahtevi obrtnišva ustreglo.

Uvoz živine v Španijo.

Naše kraljevsko poslanstvo v Madridu je obvestilo ministrstvo trgovine in industrije, da v Španiji ni prepovedi za uvoz živine, toda v zaščito lastne živinoreje obstojijo tam gotove težave pri uvozu, in to: kdor želi uvoziti živino ali drobnico, mora predhodno prositi direkcijo agrikulture v Madridu, da mu v vsakem konkretnem primeru izda posebno dovoljenje za uvoz, ki se dovoli pod pogojem, da živino pri uvozu pregledajo španski veterinarji. Znan je primer, da je bila v letu 1926. uvožena iz Jugoslavije v Barcelono večja količina živine, glede katere je bilo po veterinarskem pregledu ugotovljeno, da je bolna. Živina je bila uničena in je vsled tega bila vložena tožba, ki še danes ni definitivno rešena. Sicer vlada v Španiji velika potreba po uvozu živine. Konjskega mesa se v Španiji ne konsumira. Skladišča za živino v zaklanem stanju, pa tudi za živo živino so v Barceloni in Valenciji dobro urejena. Jugoslovenska živina se visoko ceni in bi se mogla plasirati zelo ugodno, toda upoštevati je pri tem veliko konkurenco pri uvozu, ki skuša na vsake načine uvoz naše živine preprečiti s tem, da razširja vesti, da je naša živina inficirana. Težave dela tudi transport po morju, ker živina mnogo trpi in izgubi na teži. Kot uvozniki živine v Barceloni pridejo v poštev:

Agustino, D. Buenaventura, Diputación, 46 — Amils Noguera, D. Pedro. — Cjo. Ciento, 72 — Arxe, D. Esteban. — Cortes 571 — Bellester, D. Martin, Castaños 14 — Cameno, D. Felix, Cortes 718 — Duch, D. Candido. — Clot, 207 — Estany D. Antonio. — F. Andres 117 — Falgueras Suñe, D. Jose — Comercio, 29 — Gabalda, D. Menaventura. — San Luis, 18 — Hernandez, Sr. Hijo de F. — Parroco Triado, 6 y 8 — Juve Elias, D. Sebastian. — Marti, 89 — Llado, D. Luis. — Goya 12 — Malet Marti, D. J. — Aribau, 190 — Naudo, D. Luis. — Pedro IV. 59 — Pages y Vidal, D. Pedro. — Princesa, 57.

V Madrid uvažajo živino naslednji uvozniki: Don Enrique Fabre, Diego de Leon 8 Madrid; Don Jesus Granda, Orellana 14 Madrid; Don Manuel Españon, Fernandez de Los Rios 26 Madrid.

PREDAVANJE O NOVODOBNI UMETNOSTI PRODAJE IN KUPCIJSKE REKLAME.

Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je priredil v sredo, dne 18. t. m. ob 20. uri zvečer v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti predavanje o moderni reklamni in o novodobni umetnosti pridobivanja odjemalcev. Predaval je znani strokovnjak na polju reklamne vede in profesor Visoke trgovske šole v Berlinu g. A. W. Blau. Predstavil ga je s kratkimi uvodnimi besedami o pomenu predavanja generalni tajnik Zbornice TOI, dr. Fran Windischer. Pri današnji ostri konkurenci in moderni tehniki prodaje je za vsakega trgovca, industrija in obrtnika velike vrednosti, da pozna novodobne načine reklame in sredstva, s katerimi more najuspešneje opozoriti kupce na svoje blago in trdiko. Predavanje, ki bilo prav dobro obiskano, je spremljal z okroglo 100 skoptičnimi slikami. Predavatelju so se ob koncu zahvalili poslušalci z burnim aplavzom. Posebej mu je izrekel v imenu vseh prisrčno zahvalo gen. tajnik g. dr. Windischer.

Poljsko - Jugoslovenska trg. zbornica v Varšavi.

Dne 29. marca t. l. je bil v upravi Poljsko-jugoslovenske trgovske zbornice v Varšavi kot podpredsednik g. Momčilo Janković. G. Janković je bil edini Jugosloven v upravi te zbornice, ker se razen njega ni nikdo od Jugoslovenov, stalno bivajočih na Poljskem, interesiral za to ustanovo. Na seji uprave, ki se je vršila 17. februarja t. l., kateri je prisostvoval tudi g. Branko Lazarević, naš poslanik v Varšavi, z osebjem poslanstva, je bil soglasno sprejet predlog, da se sprejmeta v upravo še dva Jugoslovena, koja bo predlagala poslanstvo.

Po demisiji g. Jankovića je ostal v upravi zbornice samo g. dr. Kulmer, sekretar poslanstva, kot predstavnik poslanstva, in kot drugi Jugosloven g. Halomilon. Od decembra prošlega leta, t. j. od časa, ko je začela zbornica delovati, se ni vpisal v zbornico, razen dveh veletvrdk iz Beograda, niti eden iz cele države.

Ker ima naša izvozna trgovina prav živahen interes na tem, da si ustvari na poljskih trgih predpogoje za čim intenzivnejši izvoz jugoslovenskega blaga, je nujno potrebno, da se zanimajo za delovanje Poljsko - jugoslovenske zbornice v Varšavi in da se v zbornico vpiše čim večje število naših gospodarjev, zlasti izvoznikov, da se bo moglo delovanje te zbornice prilagoditi interesom naše trgovske ekspanzije. Letna članarina znaša 100 zlotov za trdiko, odnosno 20 zlotov za posamezne osebe, t. j. okoli 650 Din odnosno 130 Din. Vsem našim trdkam, ki se zanimajo za stike s Poljsko, priporočamo najtopleje, da pristopijo kot člani Poljsko - Jugoslovenske zbornice v Varšavi.

Gozdovi v Sandžaku in črni gori.

Odkar je zgrajena cesta iz Peči preko Čabore v Andrejevo, Kolašin, Hav in Gusinji do Podgorice, so postale dostopne ogromne deviške šume Sandžaka in Črne gore, ki pokrivajo obsejno gorovje med Jugoslavijo in Albanijo, Rugovo, Vasojeviško in kolašinsko gorovje. So to tisoči in tisoči hektarjev smrekove, borove in bukove šume, z znatnim odstotkom hrasta, kostanja, oreha, v katerih še nikdar ni zapela sekira. Cene so bajno nizke: pred kratkim sem imel v roki pogodbo, s katero se prodaja seča na 50 let in na 600 ha, na katerih je približno 1 milijon kub. m. sečnega lesa za — 360.000 Din. t. j. les je zastoj, samo delo in prevoz se plača. Arnavtska delavska moč je

skoraj zastoj po naših pojmi. Prevoz: šuma je 2 km od glavne avtomobilske ceste, z rižo do nje in po njej 30 km do Peči, odkoder teče v poldrugem letu železnica v Kosovsko Mitrovico in od tam v Beograd in Solun; vprašanje nekoliko let je pa, da se napravi jadranska železnica od Peči skozi osrčje Sandžaka do Kotora. Beogradski in domači posredovalci se vozijo z avstrijskimi, nemškimi in švicarskimi podjetniki dan za dnem skozi Peč in Cetinje v te prašume, ki prehajajo tako rekoč zastoj v inozemsko posest. Interesentom iz krogov slovenske lesne trgovine in industrije stoji pisec rad na razpolago s podatki.

Dr. D., Skopje.

Cestni problem v češkoslovaški republiki.

V zvezi s problemom za zboljšanje cest, ki se ravnokar rešuje pri nas, bo naše čitatelje gotovo zanimalo, ako jih seznanimo z načinom, kako se rešava sličen problem v Češkoslovaški.

Celokupna mreža javnih cest znaša v češkoslovaški republiki ca. 80.000 km, ki so razdeljene na tri skupine. Prvo skupino tvorijo državne ceste s približno 9000 km, drugo skupino ceste deželne in okrajne z 30.000 km in tretjo ceste občinske, katerih dolžina je ca. 20 tisoč km. Vse te ceste zadoščajo sicer današnjemu modernemu prometu v oziroma smeri in širine, ne zadovoljujejo pa v oziroma zgradbe, kajti kot pri nas, so tudi v Češkoslovaški zgrajene ceste iz gramoza, vezanega s peskom. V povojni dobi so ceste tudi v CSR vsled pomanjkanja potrebnih sredstev prišle v skrajno desolatno stanje in so bile često predmet kritike inozemskih obiskovalcev.

Glavno etapo v češkoslovaškem cestnem problemu tvori zakon iz leta 1927., glasom katerega je bil v CSR ustanovljen t. zv. cestni fond in preskrbljeno kritje za postopno zgradbo brezprašnih cest, kakršne zahteva moderni avtomobilski promet. Omeniti je potrebno, da ta cestni fond nudi sredstva samo za zboljšanje cest, medtem ko izdatke za vzdrževanje in stavbo novih cest krije redni državni proračun.

Cestni fond je bil v češkoslovaški republiki v glavnem ustanovljen za državne ceste, skrbi pa v praksi tudi za nedržavne ceste, ki so posebno važne za promet. Poleg tekočih prispevkov cestnega fonda je v svrhu zboljšanja državnih cest določeno tudi posojilo 1 milijarde čsl. kron, katero je bilo najeto pri Centrali socijalnih zavarovalnic v

Pragi in bo uporabljeno v 10 letnih približno enakih obrokih.

Tekoči prispevki cestnega fonda dosega letno okrog 150 milijonov čsl. kron in sestoje: 1. iz davkov na motorna vozila in davka na vožnje z avtobusi, 2. iz polovice pristojbin, plačanih za dovoljenje za uvoz mineralnih olj in carine na mineralna olja in 3. iz carine na avoz pnevmatik.

Kakor smo že omenili, znaša ta cestni fond letno ca. 150 milijonov čsl. kron.

Zboljševalna akcija je začela l. 1928, in se nadaljuje v smislu določenega programa, v katerem se določa, da bo 530 km državnih cest usposobljeno kot težke vozne ceste, 1030 km kot srednje, 3580 km kot lahke in 2100 km se bo vzdrževalo s popravili. Program je bil prvotno zamišljen na dobo 10 let, toda bo bistveno skrajšan, tako da je računati, da bodo glavne ceste v Češkoslovaški tekom pet let primerno modernim zahtevam urejene. Že sedaj je bilo po dvehletnem delu na moderen način popravljenih približno 2300 km državnih cest, t. j. več kot 1 četrtina njihove celokupne dolžine. Pri tem so bile predvsem upoštevane državne ceste, ki vežejo čsl. svetovna zdravilišča in ceste, ki vežejo železo in ostala glavna mesta v CSR z inostranstvom. Te ceste so bile temeljito popravljene z asfaltiranjem, tlakovanjem in emulsijsiranjem, tako da danes odgovarjajo popolnoma zahtevam modernega prometa.

Gotovo je, da se je stanje cest v češkoslovaški republiki v primeru z onim iz minulega leta zelo poboljšalo in da dosednji napredek upravičuje nado, da bo v kratki dobi dosežen nivo, na kojem so ceste v državah v tem pogledu najbolj naprednih.

Londonsko finančno pismo.

Prvič v zadnjih mesecih se pozna na londonskem denarnem trgu preokret od čistega optimizma do previdnejšega presojanja o bodočem razvoju obrestnih mer. Pogoste redukcije bančne obrestne mere v zadnjem polletju, ki niso bile vse predvidene, so londonski denarni trg razvadle. Čeprav rezervnih pozicij Angleške banke in funtovega tečaja niso smatrali kot posebno ugodne, so vendar še pred par dnevi mislili, da je znižanje 3-odstotne obrestne mere, dekretirane 1. maja, precej verjetno, akoravno od leta 1909 dalje London ni videl tako nizke obrestne mere. Odtok zlata v Francijo ni povzročil nobenih skrbi, ker se to večkrat ponavlja. Kar je v zadnjem času pripomoglo do preokreta v presojanju denarnega trga, so bile to nemške kovinske zahteve pri Angleški banki. Četudi doslej niso prekoračile enega milijona funtov, jih presojuje v Londonu mnogo resneje kot desetkratne francoske denarne eksporte, ker so bile povzročene po poslabšanju funtovega tečaja, ki se nikakor ne omejuje na ocenjevanje nemške marke. Rezerve Angleške banke v znesku 157 milijonov funtov so sedaj samo za par milijonov nad normalno bazo 150 milijonov, ki jo imajo za varnostno mejo. Spričo nevarnosti nadaljnje kovinske oddaje je postalo nadaljnje znižanje oficijelne bančne

obrestne mere zelo malo verjetno, četudi je morda razlika med njo in zasebnimi obrestnimi merami precejšnja. Merodajni krogi v Londonu pravijo, da je doba pocenitve denarja pri kraju, vsaj, kar se tiče londonskega trga. Na drugi strani pa tudi ni pričakovati občutne podražitve obrestne mere, razen če bi morala Angleška banka vsled velikih zlatih izgub odredila varnostne ukrepe.

Sedanja slabost funtovnega tečaja, ki je nasprotna sezijskim tendencam, nudi možnost takih izgub. Po mnenju londonskih finančnih krogov je ta slabost v prvi vrsti posledica odtoka velikega dela prebogatih denarnih sredstev londonskega denarnega trga v Berlin in drugam v kratkoročno naložbo. Obrestna mera v Londonu je zelo nizka, in dokler se ne more doseči boljša, ni pričakovati povratka razpoložljivega denarja, ki išče v inozemstvu boljše obrestno mero. Izredno likvidirane razmere denarnega trga v Londonu imajo svoj izvor v več faktorjih, od katerih se pa izključno na angleškem trgu pozna le eden. To je od Snowdena z njegovimi uspešnimi konverzijskimi operacijami namenoma dosežena močna redukcija nedoteklega obsega zakladnih menic. Vsled nesolidnega finančnega poslovanja Churchilla je nastopilo v zadnjih dveh letih močno

pomnoženje visečega dolga, zlasti v obliki zakladnih menic. Na koncu marca l. 1928 so znašale nedotekle zakladne menice samo 527 milijonov funtov, leto nato že 700 in v začetku tekočega leta 780. Namesto sezijske redukcije in ca. 100 milj. je dosegel Snowden, skoraj 200 milijonsko redukcijo. Ker se ponudba komercialnih menic v tej kratki dobi ni dosti pomnožila, je bilo ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem občutno moteno. Neogibna posledica nenaravno nizke denarne in obrestne mere. Povpraševanje po menicah so banke, še intenzivirale. Ni pričakovati, da bi se zakladne menice v doglednem času v skupnem obsegu nadalje skrcile.

* * *

SVETOVNI PROTEST PROTI AMERISKI CARINSKI NOVELI.

Podpis ameriške carinske novele po Hooveru je izzval protest vsega ostalega sveta. Dva glasova bomo navedli. »Giornale Italia« govori o enodušnem protestu proti novi tarifi. Poudarja, da se bo obramba tikala najprvo direktnih trgovskih zvez med Italijo in U. S. A. Zahteva časa je, da se takoj zviša italijanska carinska tarifa za ameriške produkte, ki počenajo polagoma preplavljati italijanski trg. Ker najde italijanska produkcija trg ameriških Zedinjenih držav zmeraj bolj zaprt, je pač več kot naravno, da se napravijo ameriški konkurenci v Italiji primerne težkoče.

Direktor francoskega Narodnega urada za zunanjo trgovino govori o tem predmetu v pariškem »L'Quere« sledeče: Imam novo tarifo za resno naredbo. Ne bo kazalo drugače kot da se francoska tarifa prilagodi novi ameriški tarifi. Francija importira sedaj iz U. S. A. za 7 milijard frankov blaga, eksportira ga pa tja za tri milijarde frankov. Že ta operacija prinese Zedinjenim državam ogromne dobičke. V isti meri so po prvi noveli prizadete Belgija, Nemčija, Italija, Anglija, Holandija in druge države, tako da se bodo hočeš nočeš morale sporazumeti glede zaštite interesov njih narodne industrije. Če bi se nam posrečilo uresničiti Zvezo evropskih narodov, bi se U. S. A. kaj evropskih narodov, bise U. S. A. kaj hitro vdale.

* * *

TRGOVINA MED JUGOSLAVIJO in U. S. A.

Sedaj, ko je stopila v veljavo nova ameriška carinska tarifa, nas zanima seveda v prvi vrsti trgovsko razmerje med USA in Jugoslavijo. V preteklem letu 1929. je eksportirala Jugoslavija v USA za 125.7 mil. Din blaga, kar je bilo toliko kot 1.59% vsega njenega eksporta. Importirala je pa iz USA za 360.26 mil. Din blaga ali za 4.74% vsega njenega importa. Torej je Jugoslavija v trgovskem razmerju do USA visoko pasivna. Iz Amerike dobiva Jugoslavija v prvi vrsti transportna sredstva, stroje, aparate in orodje, mineralno olje, volno, organske spojine, industrijske in medicinske rastline in oltjne sadeže. Prodaja pa Jugoslavija v Zedinjene države zlasti razne vrste prsti in kamnov, nekatere vrste papirja, lesne produkte, industrijske rastline. Nova carinska tarifa bo izvoz teh predmetov v USA gootovo skrcila.

* * *

OBRNI KREDITI IZ DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine poroča, da bodo dobili v bodoče obrtniki iz dohodkov državne razredne loterije podporo le v izjemnih slučajih, in sicer takrat, če je delo prisilca v splošno korist in potrebno za okolico, dalje, če uvede nove, doslej neznane delovne metode ali pa nov produkcijski način, ki je brezdvomno koristi za narod in državo. To odredbo utemeljujejo s tem, da je za dovoljenje kreditov obrtnikom poklicana v splošnem Privil. obrtna banka. Krediti ministrstva za trgovino in industrijo ter Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine so namenjeni samo za pospeševanje obrti in domače industrije v interesu vsega domačega gospodarstva.

Po svetu

Konferenca o predvojnih dolgovih je bila zopet odložena in sicer na 22. oktobra. — Trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Turčijo se bodo vršila v juliju v Carigradu. Po zaključku pogajanj se bo podala naša delegacija v Varšavo, da vodi tam s Poljsko carinsko-tarifna pogajanja.

O prodajnih možnostih jugoslov. eksportnih predmetov v Španiji daje potrebne podatke španski konzulat v Splitu. Brzovozni morski promet med Španijo in Jugoslavijo se bo pričel v najbližjem času.

Split se pogaja z dvema angleškima skupinama o posojilu 1 mil. funtov.

Konferenca o obrtnem zakonu, ki bi se bila morala vršiti 25. t. m., je preložena na nedoločen čas.

Solun bo končna točka nove zračne prometne črte z izhodiščem v Parizu.

Sušak, ki dobavlja plin za kurjavo in razsvetljavo z Reke, si bo zgradil lastno plinaro.

Novi predpisi o trgovini z zdravili in medicinskimi specialitetami bodo stopili v veljavo v septembru t. l.

241 industrijskih podjetij je v Dravski banovini; na lesno industrijo jih pride 49, na strojno in kovinsko 25, na gradbeno itd 37, na kemično 28 itd.

Gosenična nadloga v Donavski banovini, o kateri smo že poročali, je odstranjena. V drugih banovinah na srečo ta nadloga ni nastopila.

Velika razstava konj pasme Nonius se vrši 26. t. m. v Debrecinu na Ogrskem. Podatke daje delegat ogrskega poljedelskega ministrstva dr. Silagyi, Beograd, Akademija znanosti.

Mednarodni provizorij vagonске industrije je podalšan do končnega dogovora v izvoznih določbah.

Prodaja ruhrskega premoga se je v maju nadalje poslabšala, pa je bila že v aprilu za 20% pod lansko.

Število brezposelnih na Dunaju je padlo v prvi polovici junija za 74.000 podpiranih oseb.

Zunanja trgovina Nemčije v mesecu maju izkazuje 831 milijonov mark uvoza in 1096.4 mil. mark izvoza, se zaključuje torej z lepim prebitkom. Neprijetno je pa dejstvo, da je padel uvoz surovin, kar znači zmanjšano zaposlenost industrije in poslabšano nakupno moč prebivalstva.

Avstrijski trgovski minister dr. Hainisch je odstopil. Njegov odstop spravljajo v zvezo s trgovskimi pogajanjmi z Ogrsko.

Predsednik Hoover je podpisal ameriško carinsko novelo; podpis je izzval v ostalem svetu velikianski odmev in se pripravlja hud odpor. Glej članek o tem.

Zitne borze Srednje in Jugovzhodne Evrope bodo zborovale jeseni v Budimpešti, pomladi v Bukarešti. Pravkar so se tajniki teh borz posvetovali na Dunaju o predmetih posvetovanja.

Češki agrarci so predložili parlamentu nove zahteve glede agrarne zaštite.

Konkurz nad beograjsko tvrdko Gjura Janošević je prekličen; lastnika tvrdke sta se pobotala z upniki in bosta mogla zopet prosto razpolagati s tvrdko.

Med Italijo in Egiptom je sklenjena začasna trgovska pogodba; velja za eno leto in sloni na klavzuli največje ugodnosti.

Zunanja trgovina Češkoslovaške zaznamuje v prvih petih letošnjih mesecih izvoz 7247 milijonov Kč in uvoz 7002 mil. Din, je torej za skoraj četrtinko milijarde aktivna. V istih lanskim mesecih je bila za 425.5 mil. Kč pasivna.

Elektrolitni baker ponujajo v Ameriki že po 11.50 cents. V tem padcu vidijo tudi del Hooverjevega eksportnega projekta, strmečega za tem, da se Amerika s prohibicijskimi cenami in carinami zavaruje pred importom tujega blaga.

Rusi se pogajajo s poljsko železno industrijo glede obsežnih dobav železa v palicah, ki bi za več mesecev zaposlile gornjeslesko železno industrijo.

Nemška industrija stekla je znižala cene raznih vrst stekla za 12%.

Škodovo posojilo v znesku 5 milijonov funtov je sedaj perfektno. Obrestovanje je 6odstotno. Polovico posojila emitira London, polovico Pariz.

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

če imate

MAGGI-jeve izdelke za juhe

stalno v zalogi!

Iz prakse upravnega sodišča v Celju.

Judikati finančno-pravnega referata upravnega sodišča.

(Zbral referent finančno-pravnega senata g. dr. Ludvik Brenco, sodnik upravnega sodišča v Celju.)

(Nadaljevanje.)

78.

Izguba pravice do pritožbe. (Čl. 11 v obliki čl. 151 finančnega zakona 1924/25.) Čim je stranka vsled svoje obnašanja v upravnem postopanju zgubila pravico do pritožbe v smislu 5. odstavka čl. 151 om. fan. zak., je tožba na upravno sodišče v materijalnem oziru nedopustna; dopustna je le glede pravilnosti predhodnega upravnega postopanja v pogledu utemeljenosti nepriznanja prizivne pravice. (F 82/25-8.)

79.

Ocenitev po prostem preudarku. (Čl. 11 zak. na poslovní promet z dne 31. I. 1922. v obliki čl. 151 fin. zak. 1924/25.) Ker zamore davčni odbor ugotoviti velikost opravljenega prometa s prosto ocenitvijo tudi takrat, če spozna, da sicer more verjeti ali celo v slučaju, da je treba, da verjame predloženim dokazilom, je ocenitev v vsakem slučaju odvisna od proste presoje davčnega odbora in je v tem oziru pritožba na upravno sodišče dopustna le, če gre za zlorabo ali prekoračenje prostega preudarka. (F 46/26-8.)

80.

Pritožbe. (Čl. 15 zakona o davku na poslovní promet.) Poziv na vložitev prijave o opravljenem prometu ni rešenje v smislu čl. 15, vsled česar proti takemu pozivu ni dopustna posebna pritožba. To naziranje je v skladu tudi s čl. 18 upravnosodnega zakona, ki ima v mislih samo takšne upravne akte, s katerimi se ustvarja odnosno urejuje s preudarično močjo pravi položaj. (F 37/26-6.)

81.

Predmet upravnosodne tožbe. (Čl. 18.) Ker poziv na predložitev prijave opravljenega prometa ni odločba v smislu čl. 15. zakona o davku na poslovní promet, je tudi odgovor drugoinstančnega oblastva na tozadevno pritožbo, ako nima niti formalnih niti materijalnih pogojev prizivne rešitve, smatrati le za interno navodilo prvostopnemu oblastvu, zoper katero ni pritožbe na upravno sodišče. (F 147/29-9.)

MEDNARODNI KONGRES ZA VISOKOŠOLSKO IZOBRAZBO V TRG, VEDAH.

Letos praznuje Belgija 100letni jubilej svoje nacionalne neodvisnosti, pa se bodo ob tej priliki vršile velike mednarodne prireditve, kakor kongresi, razstave in drugo, istočasno v Bruslju, Antwerpnu in Lüttichu. V Lüttichu bo v okviru teh prireditev septembra 1930. mednarodni kongres za visokošolsko trgovsko izobrazbo. V pripravljalnem odboru za ta kongres so člani belgijske vlade, kakor tudi številni profesorji raznih vseučilišč in trgovskih visokih šol ter najodličnejši predstavniki belgijske trgovine, industrije in belgijskih finančnih krogov. Spored vprašanj, ki se bodo obravnavala na kongresu, je obsežen in je odlične važnosti za vsakega intelektualca. Kongres začne 7. septembra in bo trajal do vključno 12. septembra. Informacije glede udeležbe daje g. Marcel, generalni tajnik kongresa Liège, Belgija 13, rue Pied du Pont de Arches 13.

Trgovci in industrijci!
Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!

Razstave in sejmi

Mednarodni sejem v Solunu se vrši od 14. do 30. septembra 1930. Podrobne informacije daje Trgovsko-industrijska zbornica kraljevine Jugoslavije v Solunu.

Književnost

vseh vrst eno- in večbarvne

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

KONKURZI.

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorjenih in odpravljenih konkurzi, predkonkurzi in prisilnih poravnah izven konkurza za čas od 1. junija do 10. junija 1930:

A. Otvorjeni konkurzi:

Dunavska banovina: Čuruška okr. štedionica d. d., Čurug; Ignjatović Borisav, Zabar; Levinger Armin, Novi Sad; Vreš Pavel, Svilovej; Vrtipraški Veljko Maksin i Vrtipraški Darinka roj. Rankov i Blažić Došo, Mokrin.

Moravska banovina: Borić S. Panta, Čuprija; Djurdjević Janko, Bigrenica; Gočmaic Borisav, Parčin; Nonić J. Ilija, Bigrenica.

B. Razglašene prisilne poravnave izven konkurza:

Beograd, Zemun, Pančevo: Putniković Laze, Zemun.

C. Odpravljeni konkurzi:

Dravska banovina: Geršak Jožef in Jožefa, Dekmarci.

Savska banovina: Hirschler Leopold, Molo; Pajtaš Adolf »Gizela«, Virovitica.

Primorska banovina: Buljan Josip i Stipan, pok. Marka, Sinj; Klein braća, Split.

Dunavska banovina: Mijalković i Jovanović, Kragujevac.

Moravska banovina: Grozdanović Dragutin, Zubaľ; Grujić Dušan, Niš; Miličević S. Jovan, Aleksinac.

Vardarska banovina: Cevat Sali, Radovište; Vulić Stanoje, Uroševac.

¹ Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz, kdo je konkurzni upravitelj, se izvedo v tajništvu društva.

² Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v tajništvu društva.

Priporočila
svoje izvrstne izdelke

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tekom minulega tedna je večina deviznih tečajev na Ljubljanski borzi beležila ponovno s padajočo tendenco izveniš Curiha, ki je ostal nespremenjen in pa deloma Budimpešte, ki je bila na prvih dveh borznih seštanjih trgovana po 9-8987 na obeh poslednjih pa po 9-8960. Vse ostale devize so od torka (10. t. m.) na petek (13. t. m.) utrpeli naslednje tečajne padce: Amsterdam 22-765—22-745, Berlin 13-5075—13-495, Bruselj 7-8992—7-8949, Dunaj 7-9836 do 7-9759, London 275-05 do 274-74, New York 56-50—56-445, Pariz je notiral v torek in četrtek nespremenjeno po tečaju 221-98, v sredo se je okreplil na 222-11 toda v petek je ponovno popustil na 221-92. Praga in Trst izkazuje nekoliko večje tečajne razlike in sicer prva od 167-90 na 167-68, slednji pa od 296-40 na 296-17.

V očigled pravkar omenjeni tečajni baisse-i in samo štirim borznim sestankom je bila kupčija še dokaj živahna tako, da je pretečeni teden zaključil s skupnim deviznim prometom od preko 18-194 milijonov dinarjev. Od tega je dala Narodna banka na razpolago nekoliko manje kot v predzadnjem tednu in sicer 8-905 milijonov dinarjev preavsem Londona, Prage in Berlina medtem, ko je privatna ponudba omogočila zaključke za približno 9-289 milijonov dinarjev od čegar je bilo zaključčenega največ Curiha, Londona in New Yorka, deloma pa Trsta.

Vsakodnevni devizni promet se je gibal od 4% milijona dinarjev (dne 10. t. m. najmanjši dnevni promet) do 5% milijona dinarjev (dne 11. t. m. največji dnevni promet). Višina skupno doseženega prometa v posrednih devizah tekom zadnjega tedna (vse v milijonih dinarjev) je bila naslednja: London 5-008, Curih 4-334, New York 2-075, Praga 2-014, Berlin 1-815, Dunaj 1-456, Trst 0-912, Pariz 0-267, Budimpešta 0-226 in končno par zaključkov Amsterdama.

Efektno tržišče.

V efektni tečajnici od 12. t. m. je za beleženih nekaj sprememb in sicer notira od tega dne Ljubljanska kreditna banka po 122 dinarjev, Združene papirnice Vevče po 119 dinarjev in Tvornica za dušik Ruše po 275 dinarjev. — Vsakokrat za denar, brez blaga. Istga dne v pretečenem tednu so se zaključile delnice Kranjske industrijske družbe po tečaju 280.—.

8% in 7% Blairovo posojilo je beležilo 10. in 11. t. m. 97-50 odoosno 86-50, 12. t. m. 97-25—86-25 in v petek 13. t. m. najnižje 97.— do 86.—.

Tendenco nespremenjena, zanimanje malenkostno..

Žitno tržišče.

Presenetljiv padec cen na borzi v Chicagu, ki zaznamuje za rž najnižjo ceno iz leta 1900 in za oves najnižjo ceno iz leta 1913 ni imel v minulem tekočem tednu na naše žitno tržišče onega učinka, kot se je pričakovalo. — Cene za staro pšenico so ostale neizpremenjene in je le malo blaga na trgu, kar pomeni veliko zmanjšanje naših zalog in se lahko dobi le še manjše kvantitete. Živahnejša kupčija je z novo pšenico, ki je v razmerju s cenami inozemskih borz vredna Din 180.— za 100 kg franko nakladalna postaja. V splošnem se presoja, da bo kvaliteta nove pšenice boljša od lanskega leta, medtem ko je pričakovati kvantitativno slabejši donos od lanskega leta.

Interes za našo novo pšenico je tudi v inostranstvu velik, vendar doslej še ni bilo napravljenih večjih zaključkov, ker žele zunanja tržišča v prvi vrsti spoznati kvaliteto. — Žetev je v nekaterih obci-

nah Vojvodine že pričela, v splošnem pa prične žetev prihodnji teden tako, da bodo poskušne mlače v polnem teku koncem meseca, dobava nove pšenice pa se bo ob ugodnem vremenu lahko izvršila že od 5. do 10. julija. Ker je kvaliteta lanske pšenice bila slaba, je verjetno, da bo za novo pšenico takoj ob žetvi velik interes, če bo kvaliteta izpadla tako dobro, kakor se danes domneva.

Kupčija s pšenično moko nularico bi bila nadalje živahna, da so zadostne količine blaga na razpolago. Ponajveč so pa sedaj mlino popolnoma razprodani in zaposleni s čiščenjem svojih obratov in predpripravi za novo kampanjo.

V ostalih poljskih pridelkih ni opaziti nobene posebne živahnosti in je rž, oves in ječmen skoraj popolnoma zane-marjen. — Star ječmen pride že prav malo v poštev, ker je na razpolago že novi ječmen, ki je cenejši od starega in kvalitativno boljši od lanskega.

Na ljubljanski borzi je bilo v minulem tednu zaključeno: 1 vagon koruze in 1 vagon ovsu.

Cene so bile v minulem tednu sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 260—262-50.

Bačka pšenica: 78 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 252-50—255.—.

Bačka pšenica: 77 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 245—247-50.

Rž: 72/73 kg 2% prim. mlevska voznina slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 197.—.

Pšenična moka O/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačljivo po prejemu blaga Din 410—415.—.

Koruzna, popolnoma suha: dobava meseca junija, plačilo v 30 dneh Dni 150—152-50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 167-50 do 170.—.

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg Din 162-50 do 165.—.

Oves bački: navadna voznina Din 180— do 185.—.

Lesno tržišče.

Situacija na lesnem tržišču se tudi pretečeni teden ni spremenila. Kakor do sedaj, se tudi v tem času sklepajo le malo najmanjše kupčije, medtem se pa dnevno množijo reklamacije radi slabe izdelave lesa. Zaključilo se je ta teden 2 vagona hrastovih pragov v običajnih dimenzijah za izvoz v Italijo, 1 kombiniran vagon tesane hrastovine in jelovine. Nadalje 1 vagon letvine in 2 vagona bukovih plohov neobrobjenih v kvaliteti I., II., III. monte, suho blago.

Eksekutivnim potom se je pa prodalo 1 vagon hrastovih podnic 43 mm debeline, 2-65 m dolžine in 18-28 cm širine I., II. ter 1 vagon plohov in desk. Sploho se pa opaza, da se vedno bolj množijo prisilne prodaje, kar je značilno za slabo situacijo v letošnjem odjemu lesa. Slepki, ki so bili pred časom primeroma ugodno zaključeni, se grajajo in pogodbe skušajo stornirati.

POVPRAŠEVANJA.

7000 komadov hrastovih desk v sledečih dimenzijah: 2-60 m dolžine, 29 cm širine in 41 mm debeline, vse fiksne dimenzije. Deske morajo biti najmanj 2 mm nadmere. Blago mora biti popolnoma zdravo, ostro-robo, paralelno, velike grče so nedopustne, ker se bodo iste pozneje strgale. — Dobava bi se vršila v 4 mesecih. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Se potrebuje ca. 4—500 m³ jamskega lesa mesečno in sicer: smrekov, jelov, mecesnov in borov, kateri mora biti popolnoma zdrav, raven, obeljen in suh. Debeline od 10 cm na tanjšem koncu naprej do največ 24 cm srednje debeline, dolžine pa od 3 do 7 m. Blago po možnosti dolenske provenijence.

Smrekove, jelkove deske III. dolenskega tipa po možnosti paralelne ca. 1000 do 2000 kubičnih metrov.

1 vagon »smezzole« v debelini 78×180 mm, sledeče dolžine: 3-50, 4—, 5—, 5-50, 6—, dobavilo bi se 7 m³ od vsake dolžine. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

5 m³ moralov (smreka) debeline 10×12, dolžine 3-85 m; 3 m³ moralov (smreka) debeline 10×12, dolžine 3-85 m; 3 m³ moralov

(smreka) debeline 10×12, dolžine 3-25; 7 m³ letev (smreka) debeline 4×6, dolžine 3-75 do 4 m. — Cena franko vagon meja Postojna. Dobava v 10-15 dneh po pogodbi.

1 vagon moravov ca. 1000 komadov 68×68, 4 m dolžine z dopolnitvijo 28×58 mm, vezano po 4 komade skupaj. Cena franko vagon meja Postojna.

Rezan hrast na živ rob: kom. No 40, debeline 40 mm, dolžine 1-05, od 30 cm naprej; kom. No 40, debeline 40 mm, dolžine 1-20, od 30 cm naprej; kom. No. 30, debeline 60 mm, dolžine 1-60, od 30 cm naprej; kom. No. 10 debeline 70 mm, dolžine 1-90 od 35 cm naprej; kom. No. 20, debeline 70 mm, dolžine 1-90, od 20 cm naprej; kom. No 4, debeline 70 mm, dolžine 2-70, od 20 cm naprej; blago merkantilno, zdravo, brez gnilih grč. Cena franko vagon Sušak pristanišče.

Hrastovi morali za živ rob: 10 m³ I.; 5 m³ merkantilne; dolžina od 2-30 do 3-— od 10 do 10 cm; 60% od 8×15 cm; 40% od 8×8 do 8×11 cm z nekaj komadi od 4×8 do 5×8 cm. Kar se tiče I. (in sicer 10 m³) mora biti blago popolnoma brez vsakega defekta in brez srca. Merkantilna roba pa ne sme imeti gnilih grč in brez srca v sredini. Cene naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Prvo vrsten lipov rezan les: 15 m³, 180 mm od 35 cm naprej; 15 m³, 80, 100, 120 mm (večina 80 mm) od 25 cm naprej. — Cena naj se glasi franko vagon Boh. Bistrica za suho blago. Dobava v 3 mesecih po naročilu.

Rezana jelovina v fiksnih širinah: 9 m³ od 16 mm debeline, 20 cm širine, 4 m dolžine; 10 m³ od 20 mm debeline, 22 cm širine, 4 m dolžine; 7 m³ od 32 mm debeline, 2-— cm širine, 4 m dolžine. Cena franko vagon Sušak pristanišče z navedbo dobavnega roka. Kvaliteta monte.

1 vagon bukovih in hrastovih odpadkov (vezano v butare), dolžina 50 ali 55 cm, blago suho. Cena franko vagon meja Postojna.

100 do 150 m³ madrijev, od I. do IV. vrste, tombante, monte, v sledečih dimenzijah: dolžina 4 m, širina 19 cm in debelina 76 mm. Cena franko vagon meja Djevdelija.

Večja množina hrastovih plohov, od 50 mm debeline naprej. Cena naj se stavi franko vagon Sušak pristanišče.

Hrastove podnice, dolžine 2-95, 2-98 m, debeline 41, 43 mm, od 19 do 28 cm širine, te robe bi se rabilo ca. 30 do 50 m³. Cena naj se navede franko vagon nakladalna postaja. — Dobava bi se vršila okrog 20. do 22. t. m.

Ca. 50.000 komadov borovih pragov, v dimenzijah 2-80 × 24/28 × 12/24; ca. 15.000 komadov hrastovih pragov v dimenzijah 1-80 × 20/22 × 12. — Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Več vagonov podmernih smrekovih, jelkovih desk, 12 in 18 mm, 4 m dolžine, od 10 do 16 cm, z navedbo cene franko vagon Sušak pristanišče.

Naravni bukovni obrobljeni plohi, tombante, I., II., III., dolžine od 2 m naprej, širine od 14 cm naprej, medija 21/22 cm; 20 m³ 38 mm, 20 m³ 38 mm; 20 m³ 48 mm, 50 m³ 60 mm, 10 m³ 80 mm; skupaj 100 m³, z navedbo cene franko vagon fob Sušak.

Večjo množino bukovih metlišč, 27 × 27 mm, dolžina 1 do 1-10 m. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Bosanski oreh, od 70 cm naprej, večjo množino črne kvalitete. Cena meja Postojna.

Bukovi naravni plohi: 5 m³ 38 mm, 5 m³ 50 mm, 5 m³ 60 mm, z navedbo cene za I. in II. in za tombante kvaliteto.

PONUDEBE.

Bukovi plohi suhi neobrobljeni, neparjeni, I., II., III. od 27 do 100 mm, dolžine od 2 do 5 m in od 16 cm naprej.

2-3 vagone bukovih testonov od 12 do 30 cm, 20 mm, 2-25 m, blago je suho za promptno oddajo. — Cena franko vagon Postojna. Borovi madrieri v debelini 75 mm 20 in 22 cm eventualno nekaj 25 cm, dolžina 3-20, 4-—, 5-—, 8-— m, prizmirano I., II., III. vrste monte popolnoma zdravo, nerazkano brez izpadajočih grč. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 30 vagonov bukovih drv, cena franko vagon nakladalna postaja.

Hrastove frize: širina 4 cm: 25 cm 5200, 30 cm 6200, 35 cm 5164, 40 cm 3800, 45 cm 4400, 50 cm 3280 komadov; širina 5 cm: 25 cm 9300, 30 cm 8506, 35 cm 4700, 40 cm 8400, 45 cm 7000, 50 cm 6680 komadov; širina 6 cm: 25 cm 4690, 30 cm 6250, 35 cm 8100, 40 cm 15.500, 45 cm 7800, 50 cm 11.700 komadov. — Cena franko vagon Postojna tranzit. — Blago je 60-70% prvovrstno, napol suho ter deloma popolnoma.

Nekaj vagonov paralelnih desk, smreka, jelka, 4 m dolžine, v dimenzijah: 12, 18, 23, 27, 37 in 47 mm, kakor tudi morale 27×56, 56×56, 33×36, 66×66 mm, nadalje nekaj desk v fiksnih širinah 30 in 48 mm, 28 in 30 cm širokih. — Cena se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Ca. 90 m³ parjenega, nežamanega oreha, širina od 35 do 85 cm, medija ca. 50 cm, dolžina od 1-80 m naprej, medija 2-80.

Sirova nežamana bukovina, v širinah 48 in 50 mm, od 2 m dolžine naprej, kvaliteta tombante. — Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Ca. 50 m³ suhih bukovih testonov, popolnoma zdravih in ca. 8 m³ hrastovih podnic, 265×43, za kompletacijo vagona bi se določile smrekove škrete ali deske, 20 mm 4 m dolžine. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

6 do 7 m³ »parizer«-desk (hrastovina), I. in II., od 1 m dolžine naprej, 25 mm debeline. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Tečaj 17. junija 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22 755
Berlin 1 M.	—	13 50
Bruselj 1 belga	—	7 8932
Budimpešta 1 pengő	—	9 9014
Curij 100 fr.	1094 40	1097 40
Dunaj 1 šiling	—	7 9874
London 1 funt	—	274 96
Newyork 1 dolar	—	56 485
Paris 100 fr.	—	222 17
Praga 100 kron	167 50	168 30
Trst 100 lir	—	296 42

Razno

Mednarodna delovna konferenca v Ženevi ni odklonila samo sedemurni delovni čas v premogovnikih, temveč je odklonila tudi sedeminpourni čas.

Posebne odredbe o stabilizaciji turške valute določa novi zakon o Turški Narodni banki in o vrednoti. Razmerje med papirnim in zlatim denarjem bodo uredili pozneje.

Nova ureditev poljske konzularne službe. Poljsko poslanstvo v Beogradu obvešča, da se je po nalogu poljskega ministrstva inostranih del izvršila naslednja porazdelitev službe v naši državi: 1. Konzularno odeljenje poslanstva poljske republike v Beogradu je kompetentno za banovine: zetsko, dunavsko moravsko, vardarsko, ter za Beograd z Zemunom in Pančevom. 2. V področje poljskega generalnega konzulata v Zagrebu spada: dravska, savska, vrbaska, primorska in drinska banovina. 3. Castni konzulat v Banjaluki je kompetenten za vrbasko banovino.

Ameriška carina na sladkor je v novi tarifi zvišana na 2 in pol cents za 1 funt, pri čemer obdrži Kuba dosedanje 20% carinsko prednost; torej velja zanjo carina 2 cents namesto 2 in pol. Nova sladkorna carina je povzročila na sladkornih trgih veliko poslabšanje.

V svrhu stabilizacije volnenih cen bodo sklenili sporazumni dogovor Novozealandci, Avstraleci ter farmerji Južne Afrike.

Kupčija umetne svile v Angliji in Nemčiji je bila v zadnjem času v znamenju boljšanja.

Obtok bankovcev v Avstriji je naveden v zadnjem izkazu avstrijske Narodne banke z 922 5 milijoni šilingov, kritje je 80 4 odstotno.

Kanada je že pričela z obrambo proti USA; nova carinska tarifa Zedinjenih držav je avtomatično dovela do represivne carine na 120 vrst blaga, ki se uvažajo iz USA v Kanado.

Tudi Avstralija zvišuje carino; tarifa je razdeljena v osem različnih blagovnih vrst in je povprečno zvišana za 40%.

V Španiji bodo določili minimalno ceno za žito in se posvetujejo sedaj tudi o obrambnih odredbah proti ameriški carinski noveli.

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 27. junija t. l. ponudbe glede dobave jekleno-žičnih krtač. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 24. junija t. l. ponudbe glede dobave 3600 kg matice; do 25. junija t. l. glede dobave 8000 kg verig in 7000 kg zakovic za mostove in tenderje. — Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik (Srbija) sprejema do 26. junija t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg karbolineja. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. junija t. l. ponudbe glede dobave 3 komadov preizkuševalcev napetosti, 30 komadov drvarskih cepinov ter glede dobave akumulatorjev, žarnic in okovov. (Predmetni oglasi z

natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled. — Dne 25. junija t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave pisarniškega materijala (papir, pivniki, papir za zavijanje, karbon-papir, pečatni vosek, kuverte, svinčniki, traki za pisalne stroje itd.). (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. junija t. l. ponudbe glede dobave batnih teles iz jeklene litine. — Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 1. j. ulija t. l. ponudbe glede dobave 30.000 komadov zidne opeke. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih). — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 2. julija t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg bencina za jamske bencinske svetilke. — Direkcija državnega rudnika Zabuovca pri Celju sprejema do 3. julija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 komadov zidne opeke, 1 elek. prevozne drevesne žage, raznega železa, pločevine, ležišč, matičnih vijakov, stojalnih vijakov, tračnikov itd. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 3. julija t. l. ponudbe glede dobave 2 ur, 3 stalnih skretnic, 15 komadov ključavnic za sobna vrata, 60 komadov mazalic in 15 plošč iz kotlovega železa. — Dne 2. julija t. l. se bo vršila pri Upravi policije v Skoplju ofertalna licitacija glede dobave 110 kompletnih letnih uniform za policijsko stražo. — Dne 3. julija t. l. pri Upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 22.000 kg žebeljev. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 26. junija t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju licitacija glede dobave raznega orodja za pekarno. (Pogoji so na vpogled pri isti komandi). — Dne 3. julija t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu licitacija glede dobave raznega kavčuk - materijala. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri ekonomskem oddelku omenjene komande).

Zastopnike za bačve in slikarske potrebnosti za Slovenijo išče tvrdka Iskra i Karmanski, Krakow, ulica Lobzovska 8. Ponudbe je poslati neposredno tvrdki ali poljskemu konzulatu v Zagrebu.

Oddaja slikarskih del. Direkcija državnih železnic v Ljubljani, gradbeni oddelek, sprejema pismene ponudbe glede oddaje slikarskih del v poslopu centralne ambulante državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem oddelku.)

Najboljši šivalni stroji za obrt in industrijo so samo **'GRITZNER'** in **'ADLER'** pisalni stroji **'URANIA'** in pletilni stroji **'DUBIED'**

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri **JOSIP PETELINCU**

Ljubljana, blizu Prečernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

KUVERTA

DRUŠTVO S. O. K.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja **LJUBLJANA**
Vošarski pot 1 Karlovska c. 3

TISKARNA
MERKUR

- LJUBLJANA -

GREGORČICEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.
LASTNA KNJIGOVEZNICA

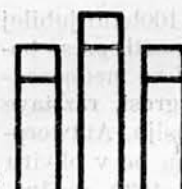
- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE
STRACE
JOURNALE
ŠOLSKÉ
ZVEZKE-MAPE

ODJEMALNE
KNJÍŽICE
RISALNE
BLOKE
I. T. D.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVljena 1900

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—

PODRUŽNICE:

Brzjavni naslov:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Novomesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Spilč, Šibenik, Zagreb

Brzjavni naslov podružn.:
Ljubljanska banka

Skupne rezerve ca.
Din 10.000.000.—

Se priporoča za vse bančne posle

Telefonske številke:
2861, 2413, 2502, 2503

Ureja dr. IVAN PLESS.

Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana.